

Divendres es va celebrar el Dia del Treballador, una setmana després de saber que a tot l'estat espanyol ja hi havia quatre milions de desocupats. Parlem d'això i del canvi de model productiu amb Paco Molina (Alcoi, 1957), nou secretari general de Comissions Obreres del País Valencià.

“L'impuls a la formació és la millor política econòmica”

Durant el mandat de Joan Sifre CCOO es convertí en el principal sindicat en nombre d'afiliats i delegats. Quins reptes interns us marqueu?

—El repte del sindicat és de continuar essent una organització eficaç i eficient. Hem viscut un període llarg de creixement de l'afiliació, en un context de creixement econòmic i de població activa. En la conjuntura actual, si bé a ritmes més baixos, continuem creixent. Ara bé, com a sindicat és important de ser on hi ha conflictes laborals amb l'objectiu de ser resolutius en els problemes i les dificultats. Dic açò perquè podríem deixar de ser la primera força sindical, però això no ens allunyaria del nostre objectiu, que és ser útils als treballadors. Si ho fem com a primera força sindical, molt bé, però si no, no passa res.

—La bonança econòmica va adormir la consciència de classe obrera dels treballadors?

—Aquest festí econòmic ha afectat la consciència de les persones i ha propiciat que s'anteposara el profit individual i l'especulació financera als béns col·lectius. Això ha afectat també els treballadors.

En aquella conjuntura, als sindicats ens va tocar el paper de corcó, i dir que allò que es feia era insostenible. Aquesta organització va protestar de manera contundent contra les reformes fiscals que possibilitaven més diners líquids a les butxaques dels treballadors. No pot ser que s'eliminen impostos pertot arreu. I aquest és un discurs que, de cap manera, no pot agradar als treballadors, encara que ara es demostre que teníem

raó. Dèiem a la nostra gent que aquelles festes les pagarien. I això és impopular, molt impopular, però dir-ho és responsabilitat nostra.

—Heu arribat al capdavant del sindicat en un moment molt complicat per al mercat laboral. L'estat espanyol ja té quatre milions de desocupats. Quan calculeu que s'acabarà aquesta sagnia?

—No es tracta de què pensem nosaltres. De quina crisi hem d'eixir nosaltres? Aquesta és la pregunta.

—I la vostra resposta...

—Si parlem de la crisi econòmico-financera internacional, crec que se n'eixirà més prompte que tard. Aqueixa crisi es resoldrà abans que la que tenim al País Valencià. Ací patim la crisi econòmico-financera, però també la crisi

generada per la manca de visió política estratègica sobre què hem de ser nosaltres. El País Valencià va demostrar en el passat que era capaç de competir d'igual a igual quan no hi havia tants mitjans; ací hem tingut sectors de producció i serveis capdavaners. S'hauria d'haver fomentat una transició cap a un model adaptat a la nova concurrència global on s'incorporaren als nostres sectors productius nous valors intangibles. Això requeria polítiques públiques que ho incentivaren. I al País Valencià, des de fa més de dues dècades, no hi ha política industrial. Perquè política industrial no són ni els plans d'ajuda de Nieto, ni el pla Confiança ni res que s'hi parega.

No tan sols és que no hagen incentivat la política industrial, sinó que s'ha

Un home del tèxtil

Paco Molina Balaguer s'asseu des del 14 de febrer al despatx que fins uns dies abans havia ocupat el seu predecessor, Joan Sifre, a la tercera planta de la seu de Comissions Obreres a València. Ha canviat part del mobiliari (que ha passat d'un auster negre a un blanc més alegre) i no s'ha estat de penjar a la paret un retrat del seu paísà Ovidi Montllor realitzat per un altre alcoià: Toni Miró. Ovidi, diu Molina, sempre va estar compromès amb la lluita dels treballadors del tèxtil a l'Alcoià.

D'això, en sap molt Molina, que arriba a la primera línia de Comissi-

ons després de 21 anys com a representant del sindicat a les comarques de l'Alcoià i el Comtat. Allí “vaig aprendre la lluita permanent per la supervivència del sector tèxtil, que ha anat redimensionant-se”, una batalla que ha anat acompanyada d'un “procés traumàtic de pèrdua de llocs de treball”. Aquella experiència la va viure en la pròpia pell quan l'empresa on treballava, Filatures Blanes Aracil, va tancar portes.

Ara, instal·lat ja a València (“encara que sempre vaig amunt i avall, de l'un costat del país a l'altre”, apunta)

penalitzat en favor d'una construcció que ha fet del País Valencià un solar on tot és urbanitzable. Això ha tingut unes conseqüències dramàtiques, en el sentit econòmic, perquè els nostres sectors, els que eren competitiu i en els que

i després d'una transició molt més tranquil·la que la que ha tingut Ignacio Fernández Toxo (el secretari general de CCOO d'Espanya), es manifesta "responsabilitzat" per la tasca que té davant seu. En aquesta etapa, Molina s'ha envoltat de persones de confiança, alguns dels quals procedeixen de l'executiva de l'anterior secretari general, Joan Sifre.

Pel que fa a la relació amb el sindicat UGT, que acaba de renovar també la cúpula, Paco Molina assegura: "La unitat d'acció sindical a hores d'ara és l'instrument més valuós que tenen els treballadors i les treballadores."

el País Valencià ha fet anar endavant, han deixat de centrar l'atenció, que s'ha desviat cap al sector immobiliari, que era molt més rendible econòmicament. Per tant, ha hi hagut una pèrdua econòmica fonamental, una pèrdua d'identitat cultural terrible i unes conseqüències socials insuportables: gent sense feina i necessitats del conjunt de la societat. Les xifres parlen soles. En tot, som a la cua: el creixement del PIB va ser un 0,5% entre el 2007 i el 2008, enfront del 2,1 del País Basc i un 0,9 de mitjana de les altres comunitats autònomes; en renda *per capita* som a 10.000 euros del País Basc i a 3.602 euros de l'UE dels 27. I a 2.552 euros de la mitjana autonòmica espanyola. En fracàs escolar, tenim només darrere Múrcia. No tan sols tenim els pitjors indicis, sinó que, a més a més, els instruments per a sortir-nos-en estan rovellats.

—I aquest impuls de què parlàveu, és recuperable?

—Crec que cal acceptar que res no serà com ha estat fins ara perquè el context és molt més exigent. Tot s'ha de transformar. Cal veure clares tres

coses: primer, que aquesta crisi tindrà moltes repercussions socials. Per això, hem de garantir protecció social per als treballadors i treballadores i per a les famílies. Segon, cal comprometre polítiques i inversió pública per a generar ocupació pensant sempre a transformar el model productiu. No podem regenerar una cosa que s'ha demostrat que no és competitiva. Cal que reinventem i reconfigurem el sistema productiu que tinga la capacitat intel·lectual de la fabricació de béns d'equip i de consum. En tercer lloc, cal impulsar la formació. Aqueixa és la millor política econòmica per a reconfigurar i mantenir un sistema productiu. L'educació i la formació és la millor política econòmica que podem aplicar a hores d'ara.

Els sindicats ens vam comprometre amb aquestes polítiques en el Pacte Valencià pel Creixement i l'Ocupació (Pavace). Volem que quede clar que nosaltres no signem fotografies gratuïtes. Nosaltres, des del coneixement de les necessitats, fem propostes i si aqueixes propostes s'arreglen tenim l'obligació de signar-les.

“És mentida que l’acomiadament al nostre país siga car. Només és car quan s’acomiada sense causa”

—Per tant, el Pavace no es compleix.

—No. Es compleixen alguns compromisos però no aquells que per a nosaltres són estratègics en el context en què vivim.

—I el pla **Confiança que va impulsar la Generalitat, s’encamina cap a la direcció que proposeu?**

—No. Hi ha qüestions que podríem arribar a compartir, però unes altres no. Però sobretot no compartim les formes amb què s’ha dut endavant aquest pla. Primerament, perquè estem convençuts que feien innecessari qualsevol altre pla i perquè el Pavace és consensuat i raonat entre les institucions, la patronal i els sindicats. El pla Confiança, amb qui s’ha consensuat? Amb nosaltres no.

—Però l’esperit del Pavace continua essent vàlid?

—Nosaltres treballarem perquè ho siga. Nosaltres continuarem exigint-ho.

—L’**Associació Valenciana d’Empresaris va dir públicament a la Generalitat que cal caminar cap a un “nou model productiu”. A vosaltres, que ho propugneu de fa temps, quina reacció us susciten aquestes demandes?**

—Nosaltres saludem que la representació empresarial parle de la necessitat de configurar un nou model productiu al País Valencià. És una bona base per a posar els braços en farina i començar a veure quines visions tenen ells sobre el canvi de model productiu i quines visions proposem nosaltres. Estic segur que hi haurà més coincidències que diferències. És evident que sortiran ares-tes, però aquesta primera manifestació que fa la patronal, a Comissions no li ha passat per alt.

—Per tant, hi ha consens que cal canviar el model. Veieu la Generalitat convençuda d’assumir el nou discurs?

—No, a les darreres manifestacions, el president Camps mostrava el desig que la construcció tornara a ser el motor de l’economia valenciana. La construcció ha de continuar tenint un paper important en l’àmbit econòmic valencià, però no el pes que ha tingut fins ara.

El sector té molt a fer en la recuperació de l’habitatge als centres de les ciutats, que tenim francament degradats. Cal fer més poble i més comarca, i això es fa recuperant espais de sintonia i de convivència i no mastodonts allunyats dels centres urbans. Després d’aqueixes manifestacions de Camps hem vist poca cosa més. Crec que el Consell està massa ocupat en qüestions que tenen poc a veure amb les necessitats del país.

—La **CEOE fa bandera d’un acomiadament més barat perquè asseguren que reactivaria l’economia. Ara es proposa un contracte indefinit no fix.**

—A mi m’agrada quedar-me amb la posició de José Vicente González, que acaba de ser reelegit president de la Confederación d’Empresaris Valencians. El seu discurs és molt diferent del del president de la CEOE, Gerardo Díaz Ferrán, que s’entesta en el seu contracte anticrisi. Com més facilitats hi ha hagut per a l’acomiadament, més s’ha acomiadat. Prova d’això és que en aquest país, que és on més facilitats hi ha per a acomiadar de tot Europa, és on més s’acomiada.

Al nostre país, ho diu el Comitè Econòmic i Social, de cada 100 persones que perden la feina, 56 la perden perquè se’ls acaba el contracte; el 35%,

per acomiadament improcedent, que és aquell en el qual l’empresa pren la decisió unilateral de fer fora un treballador i la decisió ha estat sancionada per un jutjat. La resta dels acomiadaments van per mitjà d’ERO. Per tant, no hi ha cap necessitat d’aplicar els canvis que propugna Díaz Ferrán, perquè el mercat laboral ja és absolutament precaritzat. I a més, és mentida que l’acomiadament al nostre país siga car. És el més car d’Europa quan s’acomiada sense causa (els 45 dies per any). Però si l’acomiadament és amb causa (que hi ha més causes que en cap altre país: tècniques, organitzatives i de producció) s’acomiada amb vint dies per any. El que Díaz Ferrán demana és l’acomiadament sense possibilitats de mediació ni explicació. Juntament amb el Banc d’Espanya i alguns tertulians, mou cel i terra per introduir aquesta filosofia. Està provat que com més es desregula el mercat laboral, més s’acomiada. Això és inqüestionable. Per tant, és un debat fals. Això que proposen no faria que les nostres empreses foren més competitives. Si les nostres empreses han de buscar la competitivitat exclusivament sota la base de disputar l’acomiadament al treballador, pobreta la nostra competitivitat.

—A Catalunya, els treballadors de la SEAT acceptaren de congelar-se el sou. Fins on es poden sacrificar drets laborals per mantenir l’ocupació?

—Per què no fem l’altra pregunta? Què estan disposats a posar els empresaris damunt de la taula en termes de compromís, responsabilitat i de continuïtat de l’empresa? Ja ho vaig manifestar a la cloenda del congrés: vinc de xafar moltes empreses i si en alguna cosa pose l’accent és en el sentit comú. Estic segur que les treballadores i els treballadors, si alguna cosa tenen és sentit comú. No conec cap treballador responsable que, en posar-li damunt de la taula un pla de compromís i de continuïtat, hi haja fet boicot. Allà on hi haja un compromís de regeneració d’activitat productiva i de llocs de feina, hi haurà CCOO. Però s’han d’esquifir els sous de 800 euros? No em sembla correcte ni oportú. Els treballadors sabem què ens hi juguem. Ara bé, que ningú no en vulga traure partit, ni intente malmetre els drets dels treballadors amb l’excusa de la crisi.

Violeta Tena